

PATRONAT HONOROWY

Komendant Główny Policji
gen. insp. Jarosław Szymczyk

ORGANIZATOR

Wyższa Szkoła Policji
w Szczytnie

WSPÓLORGANIZATORZY

Biurowo
Edukacji Historycznej
– Muzeum Policji KGP

Katedra Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Wydział Zarządzania Sportem i Turystyką
Akademii Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

PATRONAT MEDIALNY

GAZETA
POLICYJNA

POLICJA

Kwartalnik
Policyjny

Kwartalnik

KONFERENCJA NAUKOWA

„Stulecie powstania Policji Województwa Śląskiego”

Szczytno, 30 listopada 2022 r.

Plakat dotyczący konferencji. Źródło: Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, <https://www.wspol.edu.pl/g/aktualnosci/1807-konferencja-naukowa-stulecie-powstania-policji-wojewodztwa-slaskiego> [dostęp: 15.12.2022 r.].

30 listopada 2022 r. w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie odbyła się konferencja naukowa pt. „Stulecie powstania Policji Województwa Śląskiego”. Patronat honorowy nad konferencją objął Komendant Główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane we współpracy WSPoL z Biurem Edukacji Historycznej – Muzeum Policji Komendy Głównej Policji oraz Katedrą Bezpieczeństwa Wewnętrznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Jak przypomniał w swoim wystąpieniu Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach nadinsp. Roman Rabsztyń, historia Policji na Śląsku zaczęła się 17 czerwca 1922 r. Jej funkcjonowanie otworzyła uroczysta defilada w Katowicach (22 czerwca 1922 r.) z udziałem płk. Stanisława Młodnickiego, pierwszego komendanta policji śląskiej, natomiast w 2022 r. zamyka się pierwsze 100-lecie garnizonu śląskiego i otwiera kolejne. Dla podkreślenia, jak ważne znaczenie dla tożsamości całej współczesnej polskiej Policji ma jubileusz Policji Województwa Śląskiego, centralne obchody Święta Policji w tym roku zostały zorganizowane na Śląsku.

Podczas konferencji prelegenci przybliżyli wiele nieznanych powszechnie informacji na temat działalności funkcjonującej w latach 1922–1939 Policji Województwa Śląskiego, które w tym czasie posiadało autonomię.

Szczególne uwagę zwrócono na kontekst dotyczący uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz politycznych funkcjonowania tej formacji policyjnej. Omówiono m.in. genezę polskich służb policyjnych, wybrane aspekty służby, w tym w szczególności działania wobec zagrożeń wojennych w 1939 r., a także sylwetki zasłużonych funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego. Przybliżono działalność pozasłużbową ówczesnych policjantów, ich zainteresowania sportowe. Podkreślono, jak wielką ofiarę złożyli śląscy funkcjonariusze zarówno zaraz po wybuchu II wojny światowej, jak i w wyniku zbrodni sowieckich. Przedstawiono także działalność kontynuatorów i spadkobierców tej międzywojennej formacji śląskiej, w tym m.in. Szkoły Policji w Katowicach, pielęgnującej historię i najlepsze tradycje Policji Województwa Śląskiego.

WYSTĄPIENIA KONFERENCYJNE

- prof. dr hab. dr h.c. multi Andrzej Misiuk** (Uniwersytet Warszawski)
– *Geneza polskich służb policyjnych w odrodzonej II RP*
- nadinsp. dr Rafał Kochańczyk** (KWP w Opolu)
– *Kalendarzyk Policji Województwa Śląskiego jako źródło informacji*
- dr hab. Piotr Goldyn** (Uniwersytet Wrocławski)
– *Policja Województwa Śląskiego wobec przestępstwa handlu ludźmi*
- nadinsp. w st. sp. dr Ferdynand Skiba** (WSPol w Szczytnie)
– *Działalność Policji Województwa Śląskiego wobec zagrożeń wojennych w 1939 roku*
- dr hab. Piotr Kardela** (WSPol w Szczytnie)
– *Dokumenty Policji Województwa Śląskiego i jej funkcjonariuszy w zasobie Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej*
- insp. Jarosław Galuszka** (SP w Katowicach)
– *Wspólne działania Szkoły Policji w Katowicach oraz Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach w holdzie Policji Województwa Śląskiego*
- insp. dr Piotr Uwijała** (KWP w Katowicach)
– *Kompanie rezerwy Policji Państwowej w obronie województwa śląskiego przed atakami oddziałów Freikorpsu i Wehrmachtu w 1939 roku*
- mł. insp. dr Mariusz Skiba** (KWP w Rzeszowie)
– *Z dziejów policji białskiej i żywieckiej w okresie międzywojennym*
- mł. insp. dr Grzegorz Winnicki** (CSP w Legionowie)
– *Korpus Policji w II RP – służba mundurowa*
- mł. insp. Leszek Koźmiński** (SP w Pile)
– *„Sprawa Marchwickiego” – historia śląskiej kryminalistyki. Sukces czy porażka?*
- kom. dr Marcin Dziubak** (KWP w Rzeszowie)
– *Funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego polegli śmiercią chwalebną w latach 1922–1939*
- dr Bartosz Głowacki** (AWF Katowice)
– *Rola i znaczenie sprawności fizycznej w szkoleniu funkcjonariuszy Policji*
- mgr Jarosław Olbrychowski** (Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939 r.” w Łodzi)
– *Inspektor Józef Żółtaszek zapomniany syn ziemi łódzkiej, Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego*
- Grzegorz Grześkowiak** (Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939 r.” z siedzibą w Katowicach)
– *Ksiądz mjr Wojska Polskiego Karol Woźniak (1893–1923) – Kapelan Korpusu Policji Województwa Śląskiego II RP*
- kom. Dominik Rzepecki** (KWP w Krakowie)
– *Na straży porządku publicznego – zarys dziejów Policji Województwa Śląskiego*
- mł. asp. Tomasz Witański** (KWP w Katowicach)
– *Organizacja i początki formowania się Policji Województwa Śląskiego*

Warto wspomnieć, że spośród kadry CSP na konferencji wystąpił mł. insp. dr Grzegorz Winnicki, który omówił m.in. wypracowany w okresie międzywojennym śląski sposób pełnienia służby patrolowej, uwzględniający analizę zagrożeń w ujęciu stałym i doraźnym.

Przedsięwzięcie zostało przeprowadzone w sposób hybrydowy przy użyciu środków komunikacji elektronicznej na odległość, co znacznie rozszerzyło krąg uczestników. Patronat medialny nad konferencją objęły czasopisma policyjne, w tym „Kwartalnik Policyjny”.

oprac. mł. insp. Agnieszka Gorzałczyńska-Mróż

Summary

Scientific conference "The 100th anniversary of establishment of the Police of the Silesian Province"

The present article contains synthetic information on the scientific conference entitled "The 100th anniversary of the Police of the Silesian Province", which was organized on 30 November 2022 in the Police Academy in Szczytno. During the conference, the speakers presented a lot of information about activities of the Police of the Silesian Province in the years 1922–1939, i.e. in the period of the autonomy of Silesia. There were also discussed the issues concerning the genesis of Polish police services, socio-economic and political conditions of functioning, chosen aspects of the service as well as figures of renowned police officers of the Silesian Police at that time.

tłumaczenie: Katarzyna Olbryś